

Curierul

ZIAR SĂPTĂMÂNAL — CULTURAL ȘI INFORMATIV.

Geometria

spațiilor vitale

Copacului științific i-a mai crescut o ramură. Vechiul spațiu abstract, euclidian, a fost înlocuit cu un spațiu concret, în care până și oxigenul, cel mai natural bun, a început să aibă o identitate națională. Popoarele au terminat cu topografia mapamondului. De centrul pământului nu se pot apropia din pricina piroferei. Cerul l-au parcat de mult, pe sectoare și loji, fiecare popor având respectiv raiul lui, protestant, catolic, ortodox etc. Noua disciplină matematică a început să cubeze aerul, care va fi servit cu cartelă, în balonase și centimetri cubi.

Nu lipsesc din noua geometrie, ca elemente de continuitate, vechile noțiuni de rigoare.

Întâlnim și aci axe, mai mult sau mai puțin orientate (în geometrie o axă orientată e aceea care are un sens), puncte și unghii de vedere, plane diplomatice, raporturi de forțe, probleme de echilibru, potențiale războinice, eforturi și tensiuni etc.

Adesea nu lipsește nici trînzgheul... morții!

Cea mai periculoasă problemă grafică e aceea de... încercuire!

Cerneala preferată e cerneala roșie naturală, preparată abundant din sângele omenesc.

Hărta, — pergamentul viu al epidermei...

Nouii geometri au o însușire fizică inedită: expansiunea.

Din cauza elasticității lor, hore-tarele au devenit mai convenționale ca oricând, harta devenind o ființă plană, mobilă, vie și efemeră: trăiește, ca rozele, numai „spațiul unei dimensiuni”.

Exact ca și în vechea geometrie, nu există cuvânt de onoare, ca argument matematic. (Nu putem crede pe elev pe cuvânt de onoare, că suma unghiurilor unui triunghi face 180 de grade. Trebuie să demonstrăm...) În noua disciplină, omul e un submultiplu minor. Nu se lucrează decât cu unități superioare, cu naftune, cu statul, cu țara...

Echilibrul stabil (pacea), în noua geometrie, durează numai atât cât ține digestiunea.

Nouii geometri au, ca toți savanții, o curiozitate.

Turnul lor de fildeș preferat, prietinel meditațiunii, este o insulă...

Și Sf. Elena șomează de mult...
Vasile Dorneanu

P. S. Uitasem: în noua geometrie există și mici schimbări. Înăd numai de nomenclatură. În vechea disciplină există o metodă de rezolvare frecventă: aceea de a presupune întâi problema rezolvată, găsindu-se astfel mai ușor itinerarul demonstrației, dela fine spre început. Teoria, în noua ramură matematică, poartă numele de: metoda... faptului implinit!

v. d.



AUREL BĂEȘU

RĂCHITĂ PE MALUL BISTRIȚEI

BISERICA LVI ȘTEFAN VODĂ DIN PIATRA

A FOST SAU NU PICTATĂ ?

Scriam aici — și au mai scris și alții — că biserica noastră catedrală, ctitoria lui Ștefan cel Mare, în urma restaurării ei ar trebui să capete pe dinlăuntru o înfățișare mai onorabilă. Ba chiar făceam o vină Comisiei monumentelor istorice cum că s'ar fi hârsit când a țărnut ceea ce s'a făcut numai la cât se vede.

Pentru spirit de dreptate trebuie să facem însă o rectificare. Nu Comisia monumentelor s'ar fi opus la zugrăvirea bisericii, ci lipsa de fonduri împiedică, deocamdată, această operă. Cel puțin așa ne-a informat unul din efortii bisericii. Prin urmare treaba este limpede: biserica lui Ștefan ar putea primi o zugrăveală care să-i dele o înfățișare demnă de ctitorul ei.

Iată însă că întâmplarea ne aduce în față un articol despre „Biserica domnească din Piatra-Neamț” — publicat în revista *Poporul Românesc* (an. VIII, nr. 7 din 1.IV. 939, pag. 112) de către respectatul nostru concetățean și colaborator, d. Vasile Șoarec. În treacă fie spus, am fi dorit ca acest articol să fie publicat în *Avântul*, nu să ia drum străin, ca și cum autorul ar fi fost supărat pe noi. (Și tot în treacă spunem că chiar degeaba s'a supărat și a refuzat ziarul nostru din 9.IV. 939; dar nu despre asta-i vorba acum, deși oarecari coincidențe de date arată că ne-o cocea mai de mult).

Dar fiindcă d. Șoarec ne-a ocolit de data asta, fie-ne îngăduit a discuta puțin pe marginea pomenitului articol.

Căci, după ce arată cum s'a lucrat la curățirea pereților în interior și cum nu s'a descoperit nicio urmă de pictură, d-sa spune: „Această descoperire a fost hotărâtoare încredințării că dela zidirea ei, biserica n'a fost zugrăvită, pentru a lăsa liberă ochiului privirea minunilor arhitecturale”.

Nu știm dacă la această concluzie a ajuns Comisia monumentelor istorice sau d. V. Șoarec. După puțină noastră pricepere, socotim că e greșit a se crede că biserica n'a fost zugrăvită. Și asta pentru unele pricini pe care ne îngăduim a le arăta mai jos:

1. Ștefan cel Mare a purtat
A. A. Rotundu

(Continuarea în pag. II-a)

BISERICA

mama Neamului românesc
pastrătoarea depozitului

sacru al Creștinătății.

Lăuda-te-voiu pe Tine,
Doamne, din toată inima mea:
istorisi-voiu toate minunile
Tale;

Veseli-mă-voiu și voiu sălta
de bucurie întru Tine; cânta-
voiu, Preaînalte, numele Tău!

Pentru cuvântul că vrăj-
mașii mei dau înapoi, se po-
ticesc și pier din fața Ta.

Psalmi 9, 2-4

Biserica românească a avut un însemnat rol în viața neamului nostru. De-a-lungul veacurilor de restriște ea a fost unica instituție, care a ocrotit și creiat prin puterea credinței o unitate sufletească și o unitate românească, de care s'au frânt toate năzuințele potrivnice existenței poporului nostru.

Eminescu o numește cu drept cuvânt: „Mama Neamului românesc”.

Aceasta fiindcă biserica, prin învățăturile ei, a crescut și pregătit sufletul etnic al Românului, a îndrumat poporul pe căile credinței și virtuții, a picurat curaj și bărbăție în sufletele luptătorilor, a pus condeiul în mâna celor neștiutori de carte și a deschis cele dintâi școli, și fiindcă a isbutit să păstreze neclintit simbolul credinței ca și întreagă tradiția rândurilor și întocmirilor creștine, și a înțeles să-și împlinească cu dărnice datorita de mamă îngrijorată de soarta credincioșilor ei, veghind asupra lor și întărindu-le nădejdea în puterea biruitoare a Crucii.

Așa vedea Românul biserica și cu smerenie intra în ea, ca să sălășluiească în D-zeu; el umbla fără prihană în calea Domnului, limba-i nu bărfea, pe vecin nu-l ocăra, jurământul nu și-l călca. Numai har și fericire însoțeau pașii lui.

Prof. L. D. Roli

(Continuarea în pag. II-a)

FONOGRAFUL

(AMINTIRI)

Al. Gheorghiu

Stai în fața aparatului de radio și ascultă, să zicem, o operă cântată la București. Iar dacă tenorul nu-ți place ori recitativul te plictisește, întorci butonul și cauți alt post. Într-o clipă treci pela *Budapesta*, unde înțelegi că se cântă muzică de ligani: nu te oprești! La *Roma* dai peste un *match* de foot-ball, prinzi în treacă câteva informații la *Nice-Côte d'Azur*, la *Stuttgart* e muzică de cameră, la *Londra*, muzică de jazz, la *Moscova* un conferențiar propagandist sparge aparatul, schimbă unda, al impresia că al prins un post de peste ocean, în sfârșit te oprești la doi pași de tine, la *Sofia*, unde-ți place glasul unei cântărețe.

Parcă-ți mai dai seamă că printr-o singură înțoccare de

buton ai pășit peste mii de kilometri și că în câteva minute ai fost în legătură directă cu țări și orașe depe toată fața pământului? Minunea aceasta nu ne mai minunează, fiindcă ne-am deprins cu dansa. Așa a fost și cu telegraful și cu telefonul, cu avionul, cu cinematograful, cu alătele zecii și sute de invenții pe care le-am cunoscut și cu alătele alte mil, pe care nu am avut prilejul să le întâlnim.

Mari sau mici, aceste invenții provoacă la început uimire, admirație, ori măcar surprindere, până ce trec în întrebunțare zilnică și se banalizează.

Mi-aduc aminte cum ne-am mai minunat noi, elevii, dar mai ales profesorii noștri, când și unii și

alții am auzit pentru întâia dată un gramofon, sau, cum li se zicea pe atunci, un fonograf.

Eram în clasa III-a primară la școala din curtea bisericii Sf. Ioan din orașul nostru, acum vreo 50 de ani.

Într-o recreație de după amiază, pe când noi, elevii, ne sbegeam prin curtea școlii, am văzut intrând în cancelarie, unde erau domnii noștri, un moșneguș uscat, cu barba roșcată și cu un geamandan într-o mână. După ce a sunat clopoțelul și am intrat în clasă, știu că am așteptat mult până ce să între domnul *Halunga*, profesorul nostru, care de obicei nu întârziea prea mult.

De data aceasta a intrat tocmai când se împlinea ceasul să ne dea drumul acasă. Era parcă schimbat puțin la față și ne-a spus că adouazi să aducem câte un gologan de 5 bani, toți acei care vom putea, că are să vină un domn și are să cânte dintr-o

cutiuță așa cum cântă oamenii. Domnul *Halunga*, care de o bicelu era sever și foarte puțin vorbăreț, părea oarecum mișcat și se silea să ne facă să înțelegem anume cam ce era să vedem și să auzim. Probabil că e văzuse și auzise în cancelarie la domnul acela cu geamandan. Noi însă, copiii, n'am prea înțeles despre ce e vorba și-mi aduc aminte că mergând spre casă, și vorbind între noi cam ce are să fie, am căzut toți de acord că pentru cei 5 bani are să ni se dea la fiecare câte o cutiuță rotundă, cum erau pe atunci acelea de chibrituri și că, cutiuțare să cânte când li vom ridica capacul, așa cum cântau la *Duminea Mare*, *menavetile*, în la maroc la noi.

Acasă am cerut 5 bani și ni l-a dat. Bunica spunea că de ni fi și aici vreo drăcie la mijloc ca și cu roata lui *Costică Adan*.

(Continuarea în pag. III-a)

Biserica lui Ștefan Vodă din Piatra

A fost sau nu pictată?

(Continuare din pag. 1-a)

mare grijă împodobilii bisericilor sale, pentru care a adus și meșteri străini spre a le zugrăvi, uneori chiar pe dinafară, cum este de pildă la Voroneț, Popăuți, Neamț. Chiar și la Piatra se vede, în ochița de deasupra ușii de intrare, chipul zugrăvit al patronului bisericii, scos acum la iveală, după stricarea pridvolului adăogit pe la 1800.

2. Arhiepiscopul catolic de Marcanopolis și administrator al bisericilor catolice din Moldova, pe numele său *Bandinus*, scrie, în memoriile sale de călătorie din 1646 — deci cam la 150 ani după zidirea bisericii — următoarele, despre Piatra și bisericile ei: „*Valahica templa ex lignis sunt duo, unum lupideum, Sanctorum imaginibus depictum*”, (V. A. Urechla, Codex Bandinus, Buc. 1899, pag. 61); ceace s-ar traduce: „*sunt două biserici valahice (ortodoxe) de lemn, una de piatră, zugrăvită cu chipuri de sfinți*”.

E păcat că episcopul acesta catolic, n'a dat o descriere a-mănunțită acestei picturi; nu-l interesa, căci biserica era ortodoxă, și este tocmai catedrala noastră de azi. Dar, în orice caz, era pictată; și desigur era pictată frumos, de l-a impresionat pe Bandinus și l-a făcut să menționeze acest lucru.

3. Această pictură pe care o vedea Bandinus în 1646 a fost distrusă. Dar nu „de negreala depusă pe păriș de fumul lumânărilor în curs de mai bine de patru veacuri” — cum crede d. Șoarec — ci mai degrabă de un foc, ce va fi mistuit acoperișul, catapiteazma, lemnăria, zugrăvelile... Altfel, ar fi să credem că Ștefan lăsa biserica lui fără catapiteasmă, — care este mult mai nouă, — ori să fi făcut acele strane „botucănoase și urâte”, pe care le-a văzut d.

Șoarec și noi înalte de restaurația actuală. Dar această oară nu i-o putem face noi voința lui ctitor.

4. De altfel un reprezentant demn de toată încrederea, regretat ca și noi că biserica nu mai este astăzi zugrăvită. Este specialistul G. Balș, membru al Academiei Române și al Comisiei monumentelor istorice, care lată ce scrie în „Bisericele lui Ștefan cel Mare” (Buc. 1926, pag. 97), vorbind despre biserica din Piatra: „*Interiorul, din nefericire, și-a pierdut podoaba de zugrăveli ce desigur a avut-o; azi nu mai găsim nimic sub urâta vopsea înnegrită ce acopere toate zidurile*”.

Credem că e suficient. Nu disprețuim arhitectura minunată a bisericii lui Ștefan. Dimpotrivă. Dar de acolo și până la a accepta culoarea tencuiei crude din interior, e mare depărtare. Și azi se fac minuni arhitecturale. Dar ce ar fi dacă de dragul lor s'ar lăsa liberă în fața ochilor noștri toată osatura de fier și beton a clădirilor moderne? Ce-ar mai fi atunci, de pildă, palatul telefoanelor din București sau oricare uriașă arhitectură de aiurea?

Ca să fim drepti însă, biserica lui Ștefan e altceva. Totuși, fără a-l răpi nimic din minunea arhitectonică s'ar putea să i se dele o înfățișare demnă de marele ei ctitor. Cum ar trebui făcut, nu-i în priceperea noastră s'o spunem. Dar sunt atâtea zugrăveli din vremea lui Ștefan, încât specialiștii și Comisia monumentelor istorice ar putea găsi soluția refacerii ei, așa fel ca să nu strice „nici gustul artistic și nici să jignească amintirea ziditorului ei”.

Noi repetăm: culoarea tencuiei crude de astăzi face tocmai acest lucru.

A. A. Rotundu

Biserica — mama neamului Românesc

(Continuare din pag. 1-a)

În toate zilele vieții sale, iar casa Domnului era neîncăpătoare pentru cei drept credincioși.

Dela o vreme însă Românul ca și Europeanul a început să intre în criză, disciplina colectivă a pierdut mult din autoritate și multe reguli au încetat de a se mai impune. Omul modern a devenit un blazat — robul impresiilor momentului, cu sentimentul de valoare slăbit și tocit. Vieța acestui om nu era prielnică profunzimii, el era obosit, era ironic, indiferent și subțit această poză, căuta să-și ascundă golul interior. Mântuirea nu și-o căuta la D-zeu ca'n trecut, se culca și se scula fără sprijinul Domnului.

Bisericile s'au golit, legătura cu D-zeu nu se mai realiza, iar preoții erau alarmați. Vremea crizei a trecut însă. Am pășit pragul unui nou secol, acela al educației sociale în cadrele unui patriotism spiritalizat.

Omul este educat, ca să fie onest, drept, întreg, entuziast, curajos, capabil de a cinsti tot ce e mare și just, disciplinat și cu sentimentul solidarității conștiente și al responsabilității voite.

Către biserică se îndreaptă din nou Românul, care a răstăcit prin labirintul vieții și-și cere iertare pentru clipele de necredință.

În inimuri se aduce prinos de har Atotputernicului D-zeu, Stăpânitorul văzduhurilor și al pământului.

Credința înaintașilor a aprins candelă în noi.

O candelă va fi în noi credința. Cântare și mărire prin dragostea de jertfă și iubire, prin rugă vom aduce în evlavie Domnului D-zeu și harul Său se va revărsa din nou asupra-ne.

Români! cu toții la biserică, în brațele mamei neamului nostru și aproape de isvorul sacru al creștinătății.

Prof. L. D. Roic

Incendiul din str. Ștefan cel Mare

Vineri către seară, la orele 6.30, s'a declarat un incendiu la locuința d-lui Brânză, inspector la Băncile Populare, din strada Ștefan cel Mare, distrugând un corp separat din curte, în care era bucătăria de vară și o cameră — construite din lemn. Focul a luat naștere, desigur, de la cuptorul bucătăriei, în care se făcuse foc mult cu ocazia acestor sărbători. De aici focul s'a întins și la locuința de alături a d-lui Ion Iosifescu, distrugând și aici o sură din lemn, cu mai multe încăperi.

La fața locului au sosit imediat autoritățile: d. procuror Pitaru, d. jude instructor Cârdei, d. comisar Vasiliu, etc. și ceva mai târziu și pompierii sub comanda d-lui Li. Podeanu, care au reușit să localizeze focul într-o oră și ceva, fiindu-le favorabilă și vremea liniștită.

Până la sosirea pompierilor, au fost de un neprețuit ajutor premilitarii D. Ignat, Al. Vasiliu, Alenasiu etc., precum și soldatul Roban dela carele de luptă, voluntarul Ptișincu V. dela școala

Sfințirea bisericii din Dragomirești

Vineri 14 Aprilie — ziua Isvorului Tămăduirii — s'a sfințit clădirea nouă a bisericii Sf. Voevozi din satul Dragomirești-Neamț.

Dragomireștii sunt o așezare străveche, pe pârâul Valea Albă, pârâu cunoscut în istorie pentru vicleșca rezistență opusă aici năvălitorilor de către Ștefan cel Mare. Așezarea este însă antioară lui Ștefan, și anume către anul 1400 și a fost întemălată de un Dragomir mare boier și stăpân al acestor locuri.

Încă din cele mai vechi timpuri Dragomireștii au fost împărțiți între cei cinci urmași ai lui Dragomir — cinci bătrâni, cum scrie în documente: jumătatea dinspre apus în trei — Neaga, Malea și Albotă, iar jumătatea dinspre răsărit în două — Mălina și Uscatul. Numele acestor strămoși îl păstrează și azi satele: Uscăți, Mal etc... Pe la 1603 Dragomireștii erau a lui Filip Balia, a lui Drăghici și Urăta — femela lui, care cumpărase două părți din sat dela Lazor și Petru, feciorii Mălinii, nepoții lui Ivan Uscatul. Tot cam în acest timp un vornic Ursachi este rămas din judecată de către un Ionașco, ce avea o parte din Dragomirești cumpărat dela Tudora Urdugașe.

Încetul cu încetul neamurile s'au înmulțit și s'au fărâmițat, astfel că în Dragomirești găsim apoi o sumă de familii răzășești, dintre care pomenim: Văidenii dela Vad, Ghlrăneștii, Popăreștii, Lozonșcii, Ungureni, Trifăneștii, Secăreștii, Calin etc... Cu vremea, peste răzăși s'au băgat și neamuri de boieri ca Roșeștii și Canta, stărnindu-se o serie nesfârșită de judecăți. La 1804 Balș este trimis de Domn hotarnic între partea răzășească și moșia boierilor.

Azi răzășile au dispărut. Bătrânii Dragomireștilor, au rămas pe încetul cu „un petec de moșie și o ladă de hârtie”. Pentru mărlurisirea nobilei lor și a unor vremuri bune, ei au depus și aceste lăzi de hârtie — vechile lor documente — la Academia Română.

Satul acesta, cu un glorios trecut, era acum amenințat să rămăie și fără biserică. Biserica veche din lemn se dărâma pe zi ce trece. Pentru acest motiv, acum 36 de ani, în 1903, preotul Gh. Săndulescu, a început activitatea pentru un nou lăcaș de închinăciune. El a fost preotul satului până în 1924, când a cedat locul fiului său, preotul Onorlu Săndulescu. Cu o răvnă vrednică de laudă și demnă de luat pildă, tatăl și fiul n'au cu-

noscul ce-i odihna până ce n'au terminat biserica. Preotul Gheorghe a închis ochii însă anul trecut, cu regretul de a nu fi putut sluji măcar odată în lăcașul pe care-l vedea pictându-se sub grija lui.

Părințele Gheorghe rămâne însă un ctitor, alături de toți acei care și-au dat obolul pentru această zidire, căci, deasupra tuturor, contribuția preoților Săndulescu, se impune, ridicându-se la 7—8 sute de mii lei, bani ce s'au întrebuințat la zidărie, odăre, pictură și clopote. Dar nu numai de biserică s'au îngrijit preoții Săndulescu. Ei au zidit o școală pentru copiii satului, au înființat o bancă de credit agricol pentru plugari, apoi o bancă populară cooperativă — instituții conduse cu frunzașii satului.

Sfințirea bisericii din nou zidită a fost o mare și impunătoare serbare creștinească. Cu o zi înainte s'au adunat sute de credincioși din satele vecine, așa că în ziua Isvorului Tămăduirii au fost de față la sfințire, aproape 2000 de suflete.

Un sobor de 17 preoți au luat parte la slujba sfântă: părințele referent cultural al Mitropoliei Nonea, pr. Nurescu protoiereu județului Neamț, diaconul Grădinaru dela Mitropolie, diaconul Bărbieru dela Roman, apoi preoții: Teofănescu, Tablan, Moroșanu, Mihăilescu, Drăgoi, Ungureanu, Popeanu, Ravaru, Io-

niță, Antistescu, Roban, Lefter, Zburlea și Măncas.

Deasemenea au mai luat parte d-nii Lt.-Colonel Eugen Hoclung, prefectul județului Neamț, preot Gheorghiu, dr. Vlădescu, profesorul A. Rotundu — directorul liceului, Alb. Cirillo, C. Turcu, avocat Mareș, Institut. T. V. Ungureanu, Stareța Migdonia Manolescu a Mănăstirii Războeni, cu un sobor de malce, judecător Săndulescu, profesor Săndulescu — doctor în teologie, autoritățile locale, foarte mulți d-ni învățători — Munteanu, Văideanu, Popovici, Nițu, etc... corul catedral din Piatra, în frunte cu d-l Gh. Alupei — cântăreț și prof. de muzică etc...

După sfințire, s'a servit credincioșilor un praznic, iar părințele O. Săndulescu, a servit o masă la peste 150 de persoane, la care au dat ajutorul cuvenit toate d-nele preotese și învățătoare din sat.

Au vorbit: Pr. Nonea, toastând pentru M. S. Regele și I.P.S.S. Mitropolitul Nicodem, relevând și opera părintelui Săndulescu și a d-lui prof. Gh. Săndulescu; părințele protoiereu Nurescu, pr. Moroșanu, pr. Ungureanu, pr. Mihăilescu, învățătorul Nițu, răzășul Gh. Juncu etc... care toți au relevat opera prăzmuită și sfințită în această zi.

Tuturor le-a răspuns cu o rară modeste, părințele Săndulescu și d-l Gh. Săndulescu, mulțumind tuturor pentru toată înțina bună din această zi.

Familia Ing. Carol C. Schiel din Piatra-Neamț, mulțumește tuturor celor care, fie prin prezența lor la cimitir, fie prin trimiteri de flori, au ținut să le aducă o mică alinare la pierderea iubitului lor fiu Johannes.

Cu o grea strângere de inimă am aflat de stingerea din viață a copilășului d-lui Carol Schiel, directorul fabricii de celuloză. Măna soartei orbe a adus o grea încercare unui suflet ales, lovindu-l în ceace are cineva mai scump: copilul, acea flință micuță, dragălașă, în jurul căreia se împletesc grijiile, preocupările și nădejile tuturor aceluia care l-au văzut născându-se, îmbobocind ca florile în primăvară, zâmbind ca razele de soare, zburdând ca mielușii.

De aceea am luat și noi parte la durerea familiei Schiel. Și dacă se poate aduce vreo mângăiere în asemenea dureri, ne îngăduim a spune:

„Prea multe fapte bune și opere de seamă au făcut părinții săi, în fața oamenilor și în fața lui Dumnezeu, ca să merite asemenea lovitură. Dar ca o răsplătire a tuturor acestora, credem nestrămutat că fiul lor va merge acolo, în celele de ingeri, de unde va privi mângăleto și dulce către acei ce l-au născut, l-au iubit și l-au văzut sfârșindu-se, el înșiși sfârșiți de durere.”

Avântul

EDILITARE

Sunt unele străzi din orașul nostru, unde locuitorii sunt certați cu igiena și curățenia. Ba, din unele case se aruncă chiar gunoale, câldări și lighele cu zoi, dela etaj, în capul trecătorilor. Semnalăm aceste fapte nepermise celor în drept, spre a trece la aspre sancțiuni.

Răspândiți „Avântul”

BISERICESTI

Din inițiativa d-lui Scarlat Orzescu, primarul com. Pângarași și președ. al cămin. cultural din comună, s'a luat hotărârea de a se clădi un local de biserică, din piatră, în satul Pângărăcior, care se află la o distanță apreciabilă de biserica existentă în comună.

S'a alcătuit un comitet de construcții în frunte cu d. lt.-colonel Eug. Hoclung, prefectul județului, d. Gh. Mandache inspector în cooperatie, delegat pe lângă cooperativa Albina, președinți de onoare; președinte activ a fost ales d. inginer C. Turcan, dir. coop. Albina; vicepreședinți d-nii: Scarlat Orzescu și V. Ghelase, iar membri în comitet d-nii: preot Stolan, Ilie Tenea, I. Văideanu, Em. Purcheles, Ing. Fr. Hehm, inv. Gh. Gârboș, I. Timofte, Gh. Constantinescu, A. Chircă — notar, Daniel Constantinescu, N. Mărculescu și alți gospodari frunzași din sat.

Ca un prim fond al construcției, primăria comunei Pângarași a înscris în bugetul său pe acest an suma de 20 mii lei.

Comitetul Școlar al Liceului de Băieți „Petru Rareș” din Piatra-N.

Nr. 474 din 13 Aprilie 1939

CONVOCARE

Domnii membri ai Adunării Generale a Comitetului școlar de pe lângă liceul de băieți „Petru Rareș” din Piatra Neamț, sunt rugați, a se întruni în cancelaria școlii, Duminică 23 Aprilie, la ora 10 dimineața.

La ordina zilei fiind votarea bugetului pe 1939/40 și descărcarea Comitetului de gestiunea anului 1937/38 și 1938/39.

Dacă la data de mai sus nu se va întruni numărul regulamentar de membri, Adunarea se amână pentru ziua de 30 Aprilie, la același loc și în același loc, având a lua hotărâri valabile cu orice număr de membri prezenti.

Președinte (ss) A. ROTUNDU

Secretar (ss) Pr. V. Vasiliu

Pe urmele trecutului

Cronica săptămânii

Biserica Sf. Ioan din Mărăței a fost prădată

În revista "Arhivele Basarabiei" anul V, nr. 2 (1935) la pagina 69, găsim următoarea știre cu privire la biserica Sf. Ion Botezătorul din Mărăței: "Știre aflată în arhivele Arhiepiscopiei Chișinău și publicată de către d. profesor universitar C. N. Tomescu:

La 29 August 1810 s-au prădat biserica din târgul Petrei, mahalaua Mărăței... "Sf. Ioan Botezătorul"; după 1 an și 4 luni, doi jidovi, au fost duși la

temniță și în vremea cercetărilor, ei se cerțară; din mărturisirea unuia, argintarul David, s'a aflat că celalt jădov — Leiba Chiorul este jăfului bisericii; el fusese de acolo parale și obiecte de argint, în valoare de peste 900 lei, din care o parte le dăse să le prefacă la argintar (5 candelă, cruce, evanghelie, pafale, pahare, linguri, în greutate de 1267 dramuri, socotit a 26 parale dramul) și argintarul acum îl dă de gol.

Dăsar Nr. 206 | 1812

Inmormântarea negustorului

C. Mihalache

A fost condus la locul de veșnică odihnă corpul neisufletit al blajinului și cinstitului negustor Constantin Mihalache, din localitate, decedat în dimineața zilei a 2-a de Sf. Paști.

Fost plutonier major în armată, decorat în mai multe rânduri, membru al asoc. "Bărbăție și Credință", iar în ultimul timp secretarul asoc. comercianților de băuturi spirtoase", C. Mihalache moare în vârstă numai de 47 ani, fiind regretat de toți cunoscuții. Moartea lui a îndurerat mult pe cetățenii orașului P. Neamț, care într'un număr impresionant cum numai la înmormântarea aviatorului erou Eug. Dumitrescu

s'a mai văzut, l-au condus spre locul fără de întoarcere.

Un sobor de preoți, în frunte cu pr. protoereu D. Nourescu și parohul Buzea au oficiat slujba înmormântării, marșurile funebre fiind intonate de muzica militară.

Au fost depuse peste 20 de coroane din partea tuturor asoc. patriotice, particulare și dela foștii prieteni.

De pe urma românului C. Mihalache rămân îndurerăți doi copii și o soție precum și câțiva nemângâiați negustori români, îndrumați de el, care-i vor purta în suflet amintirea cinstei, trasată în ogorul comerțului român la P. Neamț.

LOCALĂ

Această săptămână luminată este totuși brăzdată de nouii politici mondiali și aici la noi. Las'că și cerul a fost capricios: când soare cald și dulce, când noul gresit se svâră spic de zăpadă și buburuzi de gheață, purtând dinspre țările Ceahlăului fiorii unui frig târziu. Dar și în sufletul cetățenilor parcă s'a răsfărat ceva din capriciile vremii. Florii însă au fost dați de imprevizibilitate de dincolo de hotare. De aceea poate Paștile acestea au purtat umbra unor îngrijorări pe care nu le-a putut risipi nici bucuria cea mare a Invierii. Și tot de aceea, spre deosebire de alți ani, când, îndată după Paști se începea lucrul plin de osârdie, săpându-se temeli de case noi, croindu-se planuri de edificare, — acum totul stă adormit, în așteptarea parcă a unei clipe decisive.

INTERNĂ

Febra care se domolise este din nou în urcare. Termometrul arată din nou o svăcnire a grijii pentru ziua de mâine. Totuși, parcă nu este ca în trecut, când cu ocuparea Cehoslovaciei. Parcă țara noastră s'a obișnuit cu temperatura urcată a încordărilor. Preocuparea conducătorilor este de altminteală în a preveni. De aceea nu ne miră că se iau măsuri de ordine, de

pregătire. E bine să ne știe lumea gata de orice, decât gata de a înghiți cine știe ce hap, atunci când nici nu ne-am așteptat. De aceea și febra de care vorbeam e mult deosebită acum de ceea ce fusese mai înainte: este febra conștientă, a noastră a tuturor că trebuie să stăm pază hotarelor, cu orice risc.

EXTERNĂ

În afară de granițe, treaba-i cumplit de tulbură. Acea morală nouă, — de care vorbea d. prim-ministru Arm. Călinescu, — a unor anumite state, începe să devie imorală, strigătoare la cer. S'a întâmplat cu Albania și cu regele Zogu, cam ceea ce s'a întâmplat în fabulă, cu mielul care, deși se adăpa mai la vale de unde bea apă lupul, îi tulbura undele acestuia. Așa dar... Albania a adus grave prejudicii suveranității italiene și trebuie pedepsită, cu atât mai mult cu cât, conform noii morale, s'a găsit câțiva albanezi cari să fie nemulțumiți de conducerea lor proprie și să ofere coroana țării lor altuia, așa cam ai oferi spre păstorie, lupului, o turmă de mieluși.

Și se pare că încetarea războiului spaniol aduce și ea o lămurire, pe care o prevedeam de altminteală. În adevăr, ziarele din capitală, comunicând telegrame venite din străinătate arată că Italia ar pregăti concen-

trarea a 16 contingente în Spania, la granița franceză... Lucrurile se complică. Franța nu va ceda nimic, suntem siguri, iar Anglia care-și vede amenințate interesele în Mediterana, de data asta mai serios ca oricând, va face alături de Franța opunere îndârjită. De alt fel, nu numai aceste două țări sunt pornite pe harță. Statele Unite ale Americii, dacă-l să credem ceea ce se spune, sunt gata oricând să intervie pentru a stăvili tendințele imperialiste. Pe de altă parte Rusia se zice că ar fi pornit 15 crucișătoare care să patruleze apele greșesti; iar Polonia concentrează mereu trupe la granița germană, căci deși Nemții desmint un ultimatum dat Polonilor, nimeni nu mai poate fi înșelat. Bomba e gata să explodeze.

Față de toate acestea ce facem noi? Noi avem un avantaj mare. Acela că ne găsim strâns uniți în jurul unei singure idei: aceea a neștirbitei noastre suveranități și în jurul Suveranului nostru. Cu totul alta, îngrijorătoare și prăpăstioasă ar fi fost starea de lucruri acum un an și ceva când și la noi s'ar fi găsit, —și se găseau nebuni care să creadă că aceea ar veni de peste granițe era mai bun decât ceea ce aveam acasă.

Cronix

Citiți AVANTUL

FONOGRAFUL

(Continuare din pag. I-a)

Adevărat că și atunci auzese lumea de ce se minuna!

Costică Adam acesta era slujbaş în orașul nostru pe la Prefectură, ori Primărie. Era flăcău toamnăle, volnic și gras și se spunea că are parale.

Ce-a făcut el, ce-a dres, că într-o zi a ieșit prin oraș cocoțat pe coșcoageamile roata de fier! Dădea din picioare și roata mergea de mână pământul. E adevărat că și la spatele roții cele mari era și una mică de tot, dacă nu chiar două, dar acelea erau așa de mici față de cea de dinainte, încât lumea nici nu le băga în seamă.

Ați înțeles că e vorba de străbunul bicicletei de azi, așa numitul *velociped*, care până atunci nu se văzuse în orașul nostru.

Se minuna lumea de mașina lui Costică Adam, ca de lucru mare, iar femeile din mahală, când îl vedeau că vine val-vârtej calare pe roată, se întorceau cu spatele la el ca să nu-l vadă, sculpu și-l făceau cruce, ca de Ucligă toaca. Ba, se mai spunea că într-o duminică, ieșind Costică Adam din oraș, prin satul Sorici, calare pe mașina lui, l-au prins oamenii de acolo și l-au bătut măr, de l-au săturat să mai bage lumea în spărieți cu asemenea drăcovenii.

... Dar să povestim mai departe întâmplarea de la școală.

Adouazi, domnul Halunga ne-a dus pe toți cei care adusesem gologanul în sala clasei I, cea mai mare din școală.

Mai erau acolo și băieții din alte clase și toți domnii noștri, cum și vreo 20—30 de profesori dela țară. Iml dau seama azi că aceia erau veniți la oraș pentru vre-o adunare a lor și fuseseră aduși să vadă și el.

Mai era acolo și moșneagul cel cu geamandan. Pe o masă din fața clasei își așezase niște mașinuțe, și tot învârtindu-se în jurul lor, ni le arăta la toți cu un beționar negru pe care îl avea în mână, dând în același timp și explicații într-o românească tare stălică.

Era dealul blând și plăcut la

față moșnegeului iar glasul îi era tare potoli; numai ochii mici ca de șoricuț, vioi și plini de râs, priveau înscorditori în toate părțile.

Din ce ne-a spus, am înțeles că are de gând să pună una din mașinuțe să cânte. În adevăr, a așezat deasupra ei un fel de sul gălbui, lung cât un pahar de apă dar mai mic în diametru, a apăsă apoi pe un buton și sulul a început să se învârtă.

S'a auzit la început un fel de sfârâit ușor, apoi încet și ca de departe, un marș cântat de o muzică militară.

Se vede că mașinuța neamțului — așa-l zicea acum lumea de când îl auzise vorbind — n'avea, ca fonografele de mai târziu un *haut-parleur*, așa că marșul se desprindea depe sul și ajungea până la noi cam pligălat și cu pușină rezonanță; par'că vedeam o armată de soldați pitici, cu muzica în frunte, scoborind depe sul, pe masă, în pas cadențat.

Lumea asculta curioasă și nu prea. Era, la urma urmelor, tot un fel de cântec cum se auzia la „aristocrate” și la *menavetele* cu papagal din timpul *Iarmarocului*.

Totuși mulți dintre învățătorii se minunau, căci observaseră deosebirea: la mașina neamțului era clar o muzică militară, aceea care se auzia, cu toate instrumentele unei astfel de muzici, cu trompete, cu tromboane și picu-line, cu tobe și telgere!

Când a urmat însă un sul cu o femeie care cânta într-o limbă străină, apoi un altul cu un cor și altul cu un cântec cu vorbe românești, uimirea celor de față n'a mai cunoscut margini.

O fierbere nestăpânită cuprinsese grupul învățătorilor. Toți vorbeau și se minunau, se învârteau împrejurul mașinei și o cercetau cu deamănuntul uitându-se și pe dedesupt, doar, doar, îl vor prinde șmecheria! Aproape nimeni nu se îndoaia că la mijloc nu-l altceva decât o șmecherie.

Cum să creadă el că poate să vorbească o mașină?

Unii din ei însă, care totuși bănuiau că s'ar putea să fi vorbit chiar mașina, erau oarecum îngrijorați și priveau cu bănuț la neamț.

Despre noi, copiii, ce să mai spun? Eu mai că nu plângeam de mila sufletelor pe care le bănuiam închise în mașină, de neamț. Mă cuprinsese cu adevărat frica să nu mă prindă și pe mine și deaceea stăteam tot mai pe departe.

În sfârșit larma se mai potoli și neamțul propuse învățătorilor ca unul din ei să cânte un cântec ca să-l prindă el cu una din mașinuțe pe un sul nou, iar pe urmă să facă să se audă din nou cântecul, depe sul.

Când au priceput învățătorii ce vrea neamțul, la început nici unul nu s'a grăbit să facă o astfel de încercare și apoi nimeni nici nu credea că s'ar putea împlini ceea ce făgăduia dânsul.

La urmă însă, unul din învățători, pe care am înțeles că-l chema *Teofănescu*, după ce a tot șoptit cu colegii săi într'un colț, s'a dus spre mașină, aruncând o privire către lumea din sală, ca și cum ar fi zis: „Las că i-o fac eu, neamțului!”

Aceasta a pus un sul nou pe mașină și când l-a dat drumul să se învârtă, a făcut semn învățătorului că poate începe.

După ce și-a dres glasul, domnul Teofănescu a început să cânte un vechi și frumos cântec bătrânesc, pe care îl auzisem la bunica:

Foale verde fir de nalbă
Răsal lună mai degrabă
Să se vadă prin livadă
Să cosesc pelin și iarbă
Să dau pulcă să-mi desfacă.

Toată lumea asculta nemșcait, cu ochii ținuți la mașină și la neamț, să-l prindă, dacă va face vre-o șmecherie.

Glasul cântărețului era plăcut iar cântecul te fura cu melodia lui dăușă și tristă. Pe mine mă cuprinsese jalea. Mă uitam la bietul domn Teofănescu, înalt și frumos ca un brad, și eram cuprins de griji pentru soarta lui. Avea gâtuleț lung și privim cum în timpul cântecului, un nod se tot ridica și se scobora pe beregată, par'că era sufletul lui domn Teofănescu, care se tot sbătea să iasă prin piele și să se bage în mașina neamțului!

În sfârșit cea din urmă strofă a cântecului se apropia de sfârșit. Lumea învățătorilor începuse să

se frământa în loc. Toți căutau să atragă atenția cântărețului și-l făceau semne, iar acesta, clipind din ochi, le da să înțeleagă că n'a uitat și că are el grija.

De aceea, când termină cântecul, făcu câteva clipe și numai deodată îl trase o chiuțură, de răsună clasa:

„Uu uuu! măi loane, măăă, Gala-l mămăliga, măăă?”

O undă de satisfacție se clea pe fața învățătorilor! Cursa pusă la cale de dânsii era acum înfrântă și șmecheria neamțului urma să fie dată la lumină. Am înțeles mai pe urmă socoteala pe care și-o făcuseră învățătorii:

„Bine, bine! Să zicem că neamțul, cum e el șiret, va fi poate în stare să reproducă cântecul, cu mașina; poate că știe cântecul, poate că are el alte meșteșuguri de ale lui. Dar, aici e aici! Chiuțura! Cum are să reproducă el și chiuțura, căci la asta neamțul nu s'a așteptat!”

Deaceia, când moșnegeul se pregătia să pună în mișcare sulul ca să reproducă cele cântate, toți învățătorii au început să-l strige:

„Jupâne, să nu cânte numai cântecul! Auzi? Să strige și chiuțura dela urmă! Auzi Jupâne? Și chiuțura!”

La început, neamțul nu pricepea ce vor învățătorii, dar, în sfârșit, când a înțeles, a zămbit și a răspuns:

„Ia, la! Și culutura! Ia, ia!”

Pe urmă puse în mișcare aparatul. În sală, tăcere de mormânt. Toți își țineau par'că și răsuflarea. Văd și acum pe unii cu neîncrederea scrisă pe față iar pe alții, dinopotrivă, cu temerea că totuși s'ar putea să se petreacă această minune, pe care ei nu o puteau înțelege.

În sfârșit, după o ușoară sfârșită, cântecul începu să se audă încet, departal, dar foarte clar și, minune mai mare, chiar glasul domnului Teofănescu:

Foale verde fir de nalbă
Răsal lună mai degrabă.

Ce să mai spun ce era în sală! Se uitau unii la alții ulmiți, minunați, gata să izbucnească. Și sulul se învârtia mereu iar vocea se auzia molcomă:

Desfă, pulcă ce-al făcut
Că ții-o da un leu bălul

...
Batră să-mi dai zece lei
Nu ți-am făcut ca să chel
Ți-am făcut ca să mă ței!

Și tot așa înainte, cântecul se desfășura, păstrând întocmai întorsăturile de glas ale cântărețului. Acesta sta înmărmurit, aproape înspăimântat, cu ochii ținuți la mașina care-l reda întocmai cântecul lui.

Dar cântecul se apropia de sfârșit și lumea începea să se redeștepte din amorțirea ei. Priviri pline de înțeles se schimbau între învățători.

Se apropia chiuțura! Atci să-l vedem pe unde scoate neamțul, cămașa! Nădejdea iar răsărise în suflete, că totuși poate nu-l la mijloc decât o păcăleală!

Iată, cântecul s'a isprăvit și sulul se învârtă fără să se mai audă nimic. Trece o clipă, două, ... nimic. Mai trece o clipă, și alta, ... nimic. Priviri întrebătoare, apoi triumfătoare, se îndreptă spre neamț. Acesta e însă foarte liniștit și le zăbește ironic, apoi, deodată, isprăvind-se pauza pe care o făcuse cântărețului, și de care lumea uitase, sulul răsună:

„Uu uuu! măi loane, măăă, Gala-l mămăliga, măăă?”

În sală, stupeoare! Apoi, deodată, nestăpânite, furtunoase, sălbătice, izbucnesc aplauze din toate părțile.

Neamțul câștigase partida! Ori-ce îndolă era înălțată!

...
Am ajuns acasă năucit. Am povestit tot ce văzusem și auzisem iar tata, întârziat și el, după câte auzise în oraș. Toți al căsă erau minunați! Numai bunica, ea nu putea crede că-l lucru curat. Deaceia mi-a des-cântat, mi-a suflat de trei ori peste față, apoi m'a închinat și m'a pus să fac mătănii la Maica Domnului.

Ea a rămas incredințată că în ziua aceea eu am avut de a face cu diavolul!

Al. Gheorghiu

Stăpâni pe drepturile noastre

Cine știe să citească Istoria, va vedea care este rolul civilizator al Țării Mele", — spunea M. S. Regele Carol II, cu prilejul vizitei la Londra. Furtuni peste furtuni s'au abătut în cursul veacurilor asupra noastră. Valuri de barbari au cutropit câmpiile dunărene, armii nenumărate au trimis sultanii, pârjolul a pustit țara și sângele a îngroșat ogoarele și a roșit albiile râurilor românești... Dar poporul românesc s'a ridicat mereu de sub asuprirea vremurilor, urmându-și calea lui spre civilizație, prin realizare idealului național în hotarele etnicității noastre.

Cum a putut oare să dureze, aci, la gurile Dunării atât de răvnite de alte popoare, în calea tuturor năvălirilor, cum s'a putut întregi și întări, poporul nostru cu firea lui blândă și mulcomă?

Istoria noastră răspunde, în fiecare pagină a ei, la aceste întrebări. În fiecare pagină stă scrisă cu sânge o vitejie pentru moșia străbună, o hotărâre ne-strămutată, o unire sufletească deplină în jurul Domnitorului și în fața primejiei sau o rezistență îndârjită pe poziția drepturilor noastre.

Suntăm un popor de țărani și, după cum scria de curând d. Cezar Petrescu, "eternul țăran de oriunde și de totdeauna nu-și părăsește brazda în care a înfipt fierul plugului".

Legăturile dintre pământul nostru strămoșesc și țăran, sunt

atât de vechi și de strânse, încât țăranul pare înrădăcinat în gilia țării lui. Pe noi nu ne poate nimeni urni din hotarele noastre; de aci, linia politică și diplomatică nedesmințită în tot cursul istoriei noastre, linia tradițională de afirmare a drepturilor noastre.

Românul a luptat totdeauna pentru dreptatea sa. El nu s'a speriat în fața forței și a violenței: a rămas statornic stăpân pe poziția drepturilor sale, și de aceea au trecut asupra lui furtuni și cataclisme, dar el nu s'a urnit.

Decebal prefera moartea sclaviei, acțiunea lui Mihai Viteazul în Ardeal e o afirmare, un strigăt al voinței noastre, un gest făcut ca să amintească în veacuri drepturile românești. Uneori, dezbinăți, o parte din boerii țării, au fost nevoiți să recunoască forța streină; dar și atunci, ideea identității naționale persistă și gândul țării este la Domnitorul ce va uni toate forțele românești, ca să reînceapă marea războaie de neațărnare.

Niciodată în cursul veacurilor, Românii nu au recunoscut străinului vre-un drept de dominație asupra gliei străbune, chiar când forțe superioare au copleșit dreptul nostru. Noi am afirmat, am strigat totdeauna acest drept milenar al nostru. În timpul războiului pentru întregirea Neamului, am stat mereu pe poziția drepturilor noastre integrale; ne-am retras, împinși de forțe

uriae, în „trînghiul morții," ca să murim până la unu, în frunte cu Regele Ferdinand și Regina Maria, pentru libertatea noastră, pentru afirmarea până la urmă a drepturilor noastre, și am bătut cu pumnul în masa păcii, ca să ni se recunoască aceste drepturi.

Fiindcă noi o clipă nu am părăsit această îndârjită politică de a ne apăra dreptul nostru, fiindcă în ceasuri de primejdie am știut să uităm toate desbinările dintre noi și să ne strângem în jurul Domnitorului, fiindcă totdeauna ne-am afirmat, cu orice jertfă și orice amenințare, drepturile noastre, — am izbândit și am ajuns în hotarele noastre firești, țara mare și puternică și Neam întregit.

Pe noi ne-au învățat veacurile ce avem de făcut: înainte de orice, front unic sub porunca Regelui; orice s'ar întâmpla, ne afirmăm cu mândrie și hotărâre drepturile noastre pe acest pământ, și la nevoie murim până la unu, pentru Țară și Rege.

Istoria ne învață că, dacă norodul, boerii și Vodă sunt alături, nimic nu se poate infrânge, fiindcă Dreptatea și Dumnezeu este atunci cu noi. De îndată ce simțim primejdia, toate instinctele noastre sădite de veacuri în noi, țințiră spre solidaritatea națională, pe deplin realizată azi, sub comanda M. S. Regelui. Suntem gata.

Fabrica de Hârtie „BUȘTENI“

C. & S. SCHIEL S-sori
Soc. Anonimă Rom. pe Acțiuni

Conform hotărârei Consiliului de Administrație din 25 Februarie 1939 | Procesul Verbal No. 295, publicat în Monitorul Oficial No. 55 din 6 Martie 1939, pag. 1811) se autorizează dl Helmut Schiel, inginer al societății, la Secțiunea Fabrica de Celuloză din Piatra-Neamț, să semneze pentru această secțiune în numele societății și pentru societate, împreună cu unul din procurștii secțiunii: d-nii Ing. Carol C. Schiel și Ioan Spuderca, sau împreună cu unul din membrii Consiliului de Administrație, sau cu un alt angajat al societății, întrucât și acesta va avea procură în regulă.

Procura împuternicitului sus menționat, autenticată la Judecătoria Mixtă Sinaia, sub Nr. 149 | 1939, s'a pulicat în Monitorul Oficial No. 55 | 1939 pag. 1812.

Procură

Subsemnații Carol Schiel și Otto Schiel, domiciliati în Bușteni, lucrând în calitate de administratori ai Societății Anonime Român Fabrica de Hârtie „Bușteni“ C. & S. Schiel succesori, și în conformitate cu procesul verbal No. 295 din 25 Februarie 1939 al consiliului de administrației, autorizăm pe d-l Helmut Schiel, inginer al societății la secțiunea Fabrica de Celuloză „Piatra-Neamț“, să semneze în numele societății și pentru societate, pentru secțiunea Fabrica de Celuloză „Piatra-Neamț“, împreună cu unul din membrii consiliului de administrației, sau cu un alt angajat al societății, întrucât și acesta va avea procură în regulă.

Tot odată, d-l Helmut Schiel este împuternicit a reprezenta singur societatea înaintea justiției și înaintea tuturor autorităților administrative de Stat, județene și comunale, financiare, vamale, cai ferate, poștale etc. și înaintea oricăror instanțe judiciare, administrative, fiscale, într'un cuvânt de orice fel și de orice grad, putând, dacă va crede necesar, să fie asistat de unul sau mai mulți avocați.

D-sa, în virtutea prezentei procuri, va putea încasa și primi de la bănci, Casa de Depuneri, administrații financiare, poștă, vamă, particulari etc. într'un cuvânt dela orice autoritate publică sau particulară, precum și de la orice instanțe judecătorești, orice sume de bani, efecte, valori, de orice fel, ordonanțe de plată, precum și orice acte și hotărâri, semnând de primire și oriunde trebuința va cere. Făcută la 25 Februarie 1939.

Fabrica de Hârtie „Bușteni“

C. & S. SCHIEL S-sori
Soc. Anonimă Rom. pe Acțiuni
ss) C. Schiel ss) Otto Schiel

Urmează autentificarea Judecătoria Mixte Sinaia No. 149/1939.

Pentru conformitate:

Fabrica de Hârtie „Bușteni“

C. & S. SCHIEL S-sori
Soc. Anonimă Rom. pe Acțiuni
Secțiunea

Fabrica de Celuloză
din Piatra-Neamț

ss) C. Schiel ss) Ioan Spuderca

Corpul Portăreilor Trib. Neamț

Publicație de Vânzare No. 940

Dos. Nr. 9371 | 938

Anul 1939 luna Aprilie în 8 zile.

Conform jurnalul No. 3307 din 5 Aprilie 1939 a Tribunalului Neamț S. I-a, se publică spre cunoștință generală că în ziua de 22 Aprilie 1939, dela ora 10 dimineața înainte, se va vinde prin licitație publică la fața locului în orașul Piatra-N, strada M. Cogălniceanu No. 41, averea mobilă a debit. Constantin Baciu din Piatra-N, în pretenția creditorului Petru I. Târbescu din Piatra-N, pentru piata sumei de lei 5000, capital cu procent și cheltuieli de urmărire, conform biletului la ordin investit cu formula executorie No. 1052/938, de Judecătoria Ocolului Rural Mixt Piatra-N, care avere mobilă este urmărită de noi cu procesul verbal din 1 Aprilie 1939, și care se compune din:

- 1) Una teighea din brad cu contoір vopsit alb.
- 2) Una piele box Dermata negru de 10¹/₄ fuse.
- 3) Una piele box Dermata maro de 9 fuse.
- 4) Două perechi ghețe box șevrau bărbătești cu No. 43 și 44.
- 5) Una pereche pantofi box negre bărbătești No. 44.
- 6) Una pereche pantofi de damă șevrau No. 39.
- 7) Una pereche pantofi lux maro bărbătești No. 39.
- 8) Una pereche pantofi lac bărbătești Nr. 43.
- 9) Una pereche pantofi damă cu vârfuri de lezar negri.
- 10) Una bucată meșină de tura.
- 11) Una pereche pantofi bărbătești No. 44.
- 12) Una pereche ghețe negre box bărbătești No. 40.
- 13) Una pereche pantofi damă șevrau No. 40.
- 14) Una pereche pantofi lac bărbătești No. 42.
- 15) Una pereche pantofi bărbătești de box maro No. 43.
- 16) Una pereche pantofi bărbătești box negru No. 42.

Vânzarea se face pe bani gata, iar taxele către Stat și Portărei privește pe Domnii cumpărători.

Șef Portărel, (ss) I. GIUGLEA

Secretar, (ss) D. Cazacu

Primăria Orașului Piatra-Neamț

PUBLICAȚIE

No. 3790

14 Aprilie 1939

Se aduce la cunoștința publică că în ziua de 2 Maiu 1939, orele 11 dimineața, se va ține în localul Primăriei Orașului Piatra Neamț, o licitație publică pentru concesionarea dreptului de a se efectua transporturi de persoane cu autobuze în diferite direcții din cuprinsul orașului, pe termen de 5 ani.

Caetul de sarcini, după care se va ține această licitație, poate fi văzut în orice zi de lucru în orele de birou la serviciul tehnic al comunei.

Ofertanții vor depune odată cu ofertele, și în plicuri separate, o garanție de 5 la sută din suma oferită drept preț al concesiunii.

La această licitație sunt aplicabile dispozițiile art. 88 — 110 din L. C. P. și Normele O. C. L. publicate în M. O. No. 127 | 1931.

Primar Colonel r. I. KIRIAC
Secretar, Bălcănașu

Am pierdut cartea chilană de colizații dela Casa Asigurarilor Sociale Piatra-N, și o declar nulă.

ȘTEFAN CLICINSCHI

CUMPAR teren sau casă a-proape de centru. A se adresa str. Subit. Gh. Ciupercă 1.

Străjerești

Crezul străjerilor

În conformitate cu ordinul circular al Străjei Țării, nr. 1518 din 7-IV-939, pe viitor, la ceremoniile ridicării și coboririi Pașionului Național, precum și la deschiderea ședințelor de Iol, se va rosti, după deviză și crezul străjeresc.

Pentru o exactă cunoaștere a crezului, îl publicăm mai jos:

„Cred în Dumnezeu și în biserică străbunilor mei“.

„Cred în Regele Țării, Marele nostru Străjer, Cărmnicul destinelor poporului român“.

„Cred în muncă și jertfă, închinându-mi întreaga mea ființă pentru ridicarea și propășirea Patriei“.

„Cred în Straja Țării, cheazăta unității Neamului, hotarelor și sufletului românesc“.

Serbările străjerești

Serbările organizate de către unitățile străjerești, se vor face cu aprobarea prealabilă a unităților ierarhice imediat superioare, după cum urmează: pentru centurii, aprobarea se dă de către stol; pentru stol de către cohortă, iar pentru acestea de către legiune.

Șezătoriile și serbările străjerești se încep și se termină cu un anume ceremonial. Dăm mai jos pe amândouă.

I. Ceremonialul de deschidere:
a) Onorul și raportul; b) Imnul regal; c) Deviza; d) Crezul străjeresc.

II. Ceremonialul de închidere:
a) Imnul nostru; b) Rugăciunea „Cu noi este Dumnezeu; c) Dacă șezătoarea este seara se cântă și Stîngerea.

Excursii străjerești

Unitățile străjerești, în special acele care au copii mai mari, pot face excursii de mai multe zile, cu avantajul reducerii de 75% pe C. F. R. Dăm mai la vale, regulile de împlinț pentru acestea.

1. Excursiile se fac numai cu aprobarea Falangel, cerută prin legiunea respectivă.

2. Aprobarea și certificatul de călătorie, cu reducere 75% se obține astfel:

Cu 20 de zile înainte de data fixată pentru excursie se înaintează către legiune un raport în care se arată:

- a) itinerariul pe zile și localități, precizându-se stațiile de îmbarcare și debarcare;
- b) programul amănunțit al excursiei;

c) tabloul nominal al celor care participă (străjeri, comandanți) — necesar pentru obținerea folior de drum, specificându-se unitatea de care aparțin, numele conducătorului;

d) colizația plătită de fiecare străjer sau modalitatea de acoperire a cheltuielilor excursiei.

Straja Țării acordă reducere de 75% numai grupurilor care sunt mai mari de 20 persoane.

Cooperativa Forestieră „Albina“

Citim în ziarul Economia Rurală din 5 Martie a. c., un interesant articol al d-lui Leon Mrejeru, privitor la cooperativa „Albina“ din Tarcău.

Cum, poate, acest articol va cădea în prea puține mâini, ne îngăduim a extrage câteva date pe care să le facem cunoscute mai mult, într'un încurajare și îndemn.

După o frumoasă și sugestivă evocare a vâii Bistriței cu pitorescul și bogățiile ei, de timpuriu intrate pe mâna exploataților străini care le-au secătuit, fără a da nimic în schimb, autorul articolului, arată cum s'a întemeiat la 31 Ian. 1914, cooperativa „Albina“ din Tarcău. Numărul membrilor era de 50, iar sufletele lor era d. Const. Turean, actualul director al cooperativei.

Stagnând în timpul războiului, cooperativa s'a pus din nou pe roate în 1919, obținând un însemnat contract de exploatare pe valea Tarcăului. De atunci, cooperativa a mers în continuă dezvoltare, învingând toate greutățile.

Câteva cifre pot fi edificatoare. Astfel dela cei 50 de membri, a ajuns astăzi la 301; iar capitalul social de 8000 lei, din care era vărsat la 1914 numai 800 lei, s'a ridicat la 31 Dec. 1938 la impunătoarea sumă de 2.254.794 lei, având o avere activă de 61.013.310 lei. A exploatat, a industrializat și vândut în acest răstimp 4072 ha. pădure, realizând o cifră de

afaceri de 573.244.073 lei și amortizând tot inventarul întreprinderii.

Dar ceea ce trebuie cu deosebire subliniat, este faptul că în toată această perioadă de exploatare, „Albina“ a fost continuu preocupată de a nu distruge, ci de a crea. Astfel, a replantat 3483 ha. pădure, făcând pepiniere model și cheltuind cu asta 14.656.273 lei; a făcut investiții de cale ferată, material rulant, clădiri și construcții de artă, în valoare de 37.775.304 lei; investiții care urmează a trece în patrimoniul statului.

Iată deci o mare deosebire între exploatarea „Albinei“ și alte exploatări, care numai au luat, au cărat, dar n'au făcut nimic pentru păstrarea și creșterea bogăției țării.

Și încă un lucru. Alte exploatări au speculat nevoile populației depe valea Bistriței sărăcind-o. „Albina“ și-a închinat o mare parte din câștigurile sale, cheltulind pentru construcții de școli, biserici, pentru ajutoare săracilor, burse elevilor săraci, peste 10 milioane lei.

În cadrul acestui articol, firește nu putem cuprinde toată activitatea „Albinei“. Am făcut-o totuși, sumar, numai pentru a arăta că acolo unde este pricepere, înțelegere și dragoste de țara aceasta, se pot face lucruri mari, de laudă, așa precum laudă merita cel dela „Albina“.

A. A. R.